

de leerkracht als sleutel

27/06/2009 | Marcel Schmeier M SEN | www.onderwijsgek.nl

Een aantal maanden heb ik als ambulante begeleider mogen werken. Mooie baan, waarbij je naar andere scholen gaat om daar leerkrachten te helpen om aan te sluiten op de onderwijsbehoefte van zorgleerlingen in hun klas.

In de praktijk betekende dit echter dat ik met een leerling in een aparte ruimte ging werken. Een jongen uit groep 4 die moeite had met het automatiseren van de sommen tot en met 10, leerde ik in een aantal weken deze sommen vlot uit het hoofd uit te rekenen. De leerkracht was enorm enthousiast: zijn leerling was goed vooruit gegaan. Hij bedankte me vele malen, maar vroeg me niet hoe ik dit voor elkaar had gekregen. Het was een gevalletje van schade herstellen en weer verder met de dagelijkse gang van zaken.

Er bestaat een scheiding tussen leerkrachten en specialisten in het onderwijs. De leerkracht voor de klas en de remedial teachers, interne begeleiders, ambulante begeleiders en specialisten. De tweede groep heeft vaak een aanvullende opleiding gedaan en bezit extra kennis over velerlei leer- en gedragsproblemen.

Het is jammer dat deze kennis enkel wordt toegepast bij het werken met de leerlingen. Het is zonde dat deze kennis niet wordt overgedragen op de collega's die voor een grote groep kinderen staan les te geven.

De jongen uit groep 4 met het automatiseringsprobleem doet het nu tijdelijk veel beter, maar kan in de toekomst weer hetzelfde probleem ontwikkelen omdat de leerkracht niet weet hoe hij hier mee moet omgaan. Ook kunnen andere leerlingen in de toekomst weer een vergelijkbare hulpvraag hebben, maar de leerkracht heeft niet geleerd hoe hij hier dan mee kan omgaan en heeft opnieuw hulp nodig van een specialist.

Daarom was ik zo enthousiast toen ik voor het eerst hoorde over handelingsgericht werken (hgw). De leerkracht doet ertoe. Hij of zij is de sleutel tot het onderwijssucces van de leerlingen in zijn klas.

Als zich problemen voordoen bij een leerling, wordt bij hgw de hulpvraag die er voor de leerling is geformuleerd, omgebogen naar leerkrachtgedrag. Wat heeft deze leerling nodig en wat vraagt dat van mij als leerkracht?

Het is namelijk gemakkelijker om het eigen leerkrachtgedrag aan te passen op de onderwijsbehoefte van de leerling dan om de schuld te leggen bij de tekortkoming van de leerling of onwelwillende ouders. Dit is namelijk moeilijk te veranderen. Het ligt buiten de cirkel van invloed van de leerkracht en de school.

Door het werken aan het eigen leerkrachtgedrag wordt de leerkracht ook kundiger en handelingsbekwamer. Hij of zij kan in de toekomst bij vergelijkbare hulpvragen van leerlingen zelfstandig handelen of zelfs problemen voorkomen door preventief gedrag te tonen.

Het doel van ambulante begeleiders, remedial teachers, interne begeleiders en specialisten is om zichzelf overbodig te maken.

De mensen voor de klas maken het verschil. Zij zijn de helden van de werkvloer, het kapitaal van

de organisatie, de sleutel tot een mooie toekomst voor de leerlingen.

Hgw bestaat uit meer onderdelen dan enkel het inzetten op gedragsverandering bij de leerkracht. Voor de leesbaarheid en duidelijkheid is gekozen om dit onderdeel eruit te lichten. Lees [hier](#) meer over hgw.